

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. สรุปคู่มือการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวทางกายภาพ. เอกสารประกอบการวางแผน ท่องเที่ยว เล่มที่ 10 กองวางแผนโครงการ , 2540.
- เกียรติ จิวะกุล, ดารณี ถวิลพิพัฒน์กุล และจรรุวรรณ ลิปเสนีย์. รายงานผลการวิจัยเรื่องแผนพัฒนาภูมิภาคและเมืองหลัก : ศักยภาพของเมืองศูนย์กลางจังหวัดและภาคต่อการพัฒนาอุดมศึกษา. โครงการจัดทำแผนอุดมศึกษาระยะยาว พ.ศ. 2533-2547 ทบวงมหาวิทยาลัย, มิถุนายน 2532.
- จรัสดาว คงเมือง. การวิเคราะห์เชิงพื้นที่ของอาชญากรรมในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ ภาควิชาภูมิศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2538.
- ดวงจันทร์ อากาศวิฑูรย์. การเติบโตของเมืองและสภาวะแวดล้อมของเมืองเชียงใหม่. พิมพ์ครั้งที่ 1. เชียงใหม่ : สำนักพิมพ์มิ่งเมือง, 2536.
- ดารณี ถวิลพิพัฒน์กุล. ปัญหาของเมืองในประเทศกำลังพัฒนา : คนจนเมือง. [เอกสารประกอบการสอนวิชาการกระบวนการเปลี่ยนแปลงทางสังคมเมือง ภาควิชาการวางแผนและเมือง คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.], 2538.
- เทศบาลนครเชียงใหม่. กระทรวงมหาดไทย, แผนพัฒนาเทศบาลนครเชียงใหม่ระยะปานกลาง พ.ศ. 2535-2539. ,(เอกสารอัดสำเนา)
- ธเนศวร์ เจริญเมือง. มาจากล้านนา. พิมพ์ครั้งที่ 2. เชียงใหม่ : สำนักพิมพ์มิ่งเมือง , 2535.
- นวลศิริ วงศ์ทางสวัสดิ์. ชุมชนโบราณในเขตล้านนา. เชียงใหม่ : ภาควิชาภูมิศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2528.
- บุญเสริม สาตราภัย. ล้านนาไทยในอดีต. เชียงใหม่ : โรงพิมพ์ช้างเผือกการพิมพ์, 2522.
- เบ็ญจา จิรภัทรพิมพ์. อาชีพช่างถนนกับการเติบโตของเมืองเชียงใหม่. ในดวงจันทร์ อากาศวิฑูรย์ (บรรณาธิการ), เชียงใหม่ในกระแสความเปลี่ยนแปลง, หน้า 63-72. ศูนย์ศึกษาปัญหาเมือง เชียงใหม่ : นครฟิล์มการพิมพ์, 2535.
- ประชาภิจักรจักร์, พระยา. พงศาวดารโยนก. พระนคร : โรงพิมพ์ไทยสัมพันธ์, 2498.
- เพนธ์, ยันส์. คำจารึกที่ฐานพระพุทธรูปในนครเชียงใหม่. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์สำนักนายกรัฐมนตรี, 2519.
- ผังเมือง, สำนัก. กองวิจัย. รายงานวิจัยเพื่อการวางแผนและจัดทำผังเมืองรวมเมืองเชียงใหม่. กรุงเทพฯ : สำนักผังเมือง, 2531.
- สรยุทธ มีนะพันธ์ และदनัย สุวรรณกนิษฐ์. “เศรษฐกิจใต้ดินในประเทศไทย ขนาดและความสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ”, พัฒนบริหารศาสตร์ 28, ปีที่ 2 ฉบับที่ 1, 1 ม.ค. 2531, หน้า 53.

- สร้อยดี อ่องสกุล . ประวัติศาสตร์ล้านนา . พิมพ์ครั้งที่ 2 . กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์อมรินทร์, 2539. (วาระสมโภชเชียงใหม่ 700 ปี 12 เมษายน 2539)
- สุดสวาท ดิศโรจน์. คุณภาพชีวิตของคนเมืองหลวง . ในการประชุมวิชาการประจำปีครั้งที่ 1 ระหว่างมหาวิทยาลัยมหิดล และมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. ณ สถาบันพัฒนาการสาธารณสุขอาเซียน มหาวิทยาลัยมหิดล ณ ศาลายา, วันที่ 19-21 มีนาคม 2533.
- สุรีย์ บุญญาพวงศ์. บ้านจัดสรรในจังหวัดเชียงใหม่ ปัญหาการใช้ที่ดินและการจัดสิ่งบริการ. เชียงใหม่ : สถาบันวิจัยสังคม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2525.
- สุรีย์ บุญญาพวงศ์ และ อัมภาวศ์ โปราณานนท์. แนวทางการพัฒนาพื้นที่เมืองบริวารของเมืองเชียงใหม่ . เชียงใหม่ : สถาบันวิจัยสังคม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2525.
- อิสรา กันแดง. การศึกษาลักษณะเฉพาะและพัฒนาการของโครงการสัญจรและพื้นที่ปลูกสร้างในบริเวณนครเชียงใหม่ . วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต ภาควิชาการวางแผนภาคและเมือง คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2533.
- อัมภาวศ์ โปราณานนท์. ผลกระทบของลักษณะประชากรและการใช้ที่ดินที่มีต่อความต้องการสิ่งบริการสาธารณะ : กรณีศึกษาเขตเทศบาลนครเชียงใหม่. เชียงใหม่ : ภาควิชาภูมิศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. 2527.
- การขยายตัวของเมืองเชียงใหม่ : การเปลี่ยนแปลงด้านกายภาพ. เชียงใหม่ : ภาควิชาภูมิศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. 2536.

ภาษาอังกฤษ

- Bromley, Ray. Introduction the Urban Informal Sector. Why Is It Worth Discussing?, World Development. Vol.6 No.9/10,1978.
- Working in the Street : Survival Strategy. Necessity, or Unavoidable Evil?, In Josef Guy Ler(ed) The Urbanization of THE third World. Oxford University Press, 1988.
- Dipak Mazamnder. The Urban informal sector. World Development, Vol.4, No.8(1976). pp.655-679.
- Hart, K. Small scale entrepreneurs in Ghana and development planning. Journal of Development Studies, Vol.6, No.4(July 1970) , pp.104-120.
- ILO & URTEP, Urban Self Employment in Thailand... A study of two Districts in Metropolitance Bangkok . , Report prepared for NESDB 1988, p.1.
- Kevin Lynch. The Image of the City. Massachusetts : The M.I.T. Press, 1970.
- Rao, D. C. Urban target groups. In Chenery, H., ed., Redistribution with growth. London, England, Oxford University Press, 1974, 136-157.

T.G. McGee. Hawker in Selected Asian Cities. Apreliminary investigation (Hong Kong : University of Hong Kong). Centre of Asian Studies, Occasional Paper and Monograph, Vol.8, No.3(1973).

T.G. McGee and Y.M.Yeung. Hawker in Southeast Asian Cities : planning for bazaar economy. Ottawa : International Development Research Centre, 1977.

ภาคผนวก

- ผนวก ก. : แบบสำรวจลักษณะทาบแร่แฝงลอย
- ผนวก ข. : แบบสอบถาม (สำหรับประชาชนทั่วไป)
- ผนวก ค. : แบบสอบถาม (สำหรับผู้ค้าทาบแร่แฝงลอย)
- ผนวก ง. : แบบสอบถาม (สำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง)

ภาคผนวก ก.

แบบสำรวจลักษณะทางสิ่งแวดล้อม

สถานที่

เวลา				ประเภทสินค้า					การเคลื่อนไหว			อุปกรณ์								ที่ตั้ง				ขนาด					
เช้า	กลางวัน	เย็น	กลางคืน	1	2	3	4	5	Mobile	Semistatic	Static	1	2	3	4	5	6	7	8	1	2	3	4	1	2	3	4		

ประเภทสินค้า 1 - Unprocessed food
 2 - Semiprocessed food
 3 - Prepared food
 4 - Nonfood
 5 - Services

อุปกรณ์ 1 - รถเข็น 6 - แผงลอยชั่วคราว
 2 - รถซาเล้ง 7 - วางขายกับพื้นผิว
 3 - รถจักรยาน 8 - อื่น ๆ เช่น หาบของเรขาย เดินเรขาย
 4 - มอเตอร์ไซด์พ่วง
 5 - รถปิคอัพ

ที่ตั้ง 1 - บนบาทวิถี ขนาด 1 - เล็กมาก
 2 - บนผิวถนน 2 - เล็ก
 3 - บนที่สาธารณะ 3 - ปานกลาง
 4 - บนที่ว่างเอกชน 4 - ใหญ่

ภาคผนวก ข.

แบบสอบถาม

เรื่อง “แนวทางการจัดการหาแร่แมงกานีสในเมือง : กรณีศึกษา นครเชียงใหม่”
(สำหรับประชาชนทั่วไป)

รายละเอียดผู้ตอบแบบสอบถาม

1. เพศ _____ ชาย _____ หญิง _____
2. อายุ _____ ปี
3. อาชีพ _____
4. ท่านเคยมาใช้บริการหาแร่แมงกานีสบริเวณนี้บ่อยแค่ไหน(ตลาดวโรรส-ตันลำไย)
_____ ทุกวัน _____ 2-3 ครั้ง/สัปดาห์ _____ น้อยกว่า 2-3 ครั้ง/สัปดาห์
5. ท่านมาใช้บริการสินค้าประเภทใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
_____ Unprocessed food (อาหารสด ผัก และผลไม้)
_____ Semiprocessed food (อาหารกึ่งสำเร็จรูป เช่น ก๋วยเตี๋ยว ข้าวราดแกง อาหารตามสั่ง และของว่างต่างๆ)
_____ Prepared food (อาหารสำเร็จรูป เช่น ก๋วยเตี๋ยว ข้าวราดแกง อาหารตามสั่ง และของว่างต่างๆ)
_____ Nonfood (สินค้าเครื่องใช้ต่าง ๆ เช่น เสื้อผ้า เครื่องใช้ไฟฟ้า เครื่องประดับ ฯลฯ)
_____ Services (บริการ เช่น ทำบุญแจ้ ซ่อมรองเท้า ซ่อมเสื้อผ้า ฯลฯ)
6. ท่านใช้วิธีใดในการเดินทางมาใช้บริการสินค้าในบริเวณนี้
_____ เดินเท้า _____ รถจักรยานยนต์ _____ รถยนต์ส่วนตัว _____ รถรับจ้างประจำทาง
7. ท่านมาใช้บริการหาแร่แมงกานีสด้วยสาเหตุใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
_____ ใกล้บ้าน ที่พักอาศัย _____ สินค้าราคาถูก สด
_____ เป็นทางผ่าน _____ อื่น ๆ _____
_____ มาธุระบริเวณนี้
_____ ตั้งใจมาใช้บริการและสินค้าโดยเฉพาะ
8. หากไม่มีหาแร่แมงกานีสบริเวณนี้ ท่านไปใช้บริการสินค้าที่ใด _____ 1. ตลาดใกล้บ้าน
_____ 2. ห้างสรรพสินค้า

ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพพื้นที่

9. ท่านคิดว่าพื้นที่บริเวณนี้มีความยุ่งเหยิง สับสน และขาดระเบียบหรือไม่ เพียงไร
_____ ยุ่งเหยิงสับสนมาก _____ ปานกลาง _____ ไม่ยุ่งเหยิง
10. ท่านคิดว่าพื้นที่บริเวณนี้มีความสบายและความปลอดภัยหรือไม่ เพียงไร
_____ ไม่สบาย ร้อน ฝุ่นละอองเยอะ ไม่ปลอดภัยเลย
_____ ปานกลาง
_____ สบายและมีความปลอดภัยดี

11. ท่านคิดว่าพื้นที่บริเวณนี้มีความคึกคักหรือไม่ อย่างไร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

_____ มีเวลา _____ เข้ามีด-เข้าตรู _____ กลางวัน _____ เย็น _____ กลางคืน
_____ ไม่มี

12. ท่านคิดว่าพื้นที่บริเวณนี้มีสุนทรียภาพเป็นอย่างไร

_____ คงงาม น่าดู _____ พอดูได้ พอทน _____ ไม่คงงาม ไม่น่าดู

13. ท่านคิดว่าการค้าขายแร่แผลงลอยมีผลทำให้พื้นที่บริเวณนี้มีความยุ่งเหยิงหรือไม่ _____ มีผล _____ ไม่มีผล

14. ท่านคิดว่าการค้าขายแร่แผลงลอยมีผลทำให้พื้นที่บริเวณนี้ขาดเอกลักษณ์ของพื้นที่หรือไม่ _____ มีผล _____ ไม่มีผล

15. ท่านคิดว่าการค้าขายแร่แผลงลอยมีผลทำให้พื้นที่บริเวณนี้มีมลพิษและไม่ปลอดภัยหรือไม่ _____ มีผล _____ ไม่มีผล

16. ท่านคิดว่าการค้าขายแร่แผลงลอยมีผลทำให้พื้นที่บริเวณนี้มีเสน่ห์ น่าสนใจ และดึงดูดใจต่อผู้พบเห็นหรือไม่

_____ มีผล _____ ไม่มีผล

ความคาดหวังที่มีต่อหาแร่แผลงลอยในบริเวณนี้

17. ท่านคิดว่าควรดำเนินการใดต่อหาแร่แผลงลอยในบริเวณนี้(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

ในด้านที่ด้งการค้า

_____ ขอมให้จำหน่ายสินค้าในที่เดิมต่อไป

_____ ขอมให้หาแร่แผลงลอยบางส่วนทำการค้าขายที่เดิมต่อไปได้ ขณะที่อีกบางส่วนต้องขยับสู่พื้นที่ที่กำหนด

_____ จัดสถานที่แห่งใหม่ให้จำหน่ายสินค้าแทนที่เดิม

_____ ขจัดการหาแร่แผลงลอยให้หันไปจากบริเวณนี้ และไม่ขอมให้มีการค้าขายอีกต่อไป

_____ (อื่น ๆ) _____

ในด้านโครงสร้าง

_____ คงสภาพเดิมไว้ ไม่เปลี่ยนแปลง

_____ สนับสนุนให้มีการปรับปรุงหาแร่แผลงลอยให้มีความเหมาะสมกับการค้าแต่ละประเภทและเอกลักษณ์ของเมือง

_____ อนุรักษ์การค้าหาแร่แผลงลอยที่มีคุณค่าบางชนิดไม่ให้สูญหายหรือเปลี่ยนแปลงไป

_____ จำกัดการสนับสนุนสำหรับหาแร่แผลงลอยบางประเภท

_____ ออกใบอนุญาตการค้าหาแร่แผลงลอย

_____ เสนอปรับเปลี่ยนรูปแบบการค้าหาแร่แผลงลอยให้เป็นการค้าในรูปแบบที่ถูกกฎหมายมากยิ่งขึ้น

_____ เสนอโอกาสและรายได้ที่ดีกว่าอาชีพการค้าหาแร่แผลงลอย

_____ (อื่น ๆ) _____

ในด้านสภาพพื้นที่

_____ ปล่อยให้คงสภาพเดิมไว้

_____ ปรับปรุงให้มีสภาพที่ดีขึ้นกว่าเดิมในส่วนที่ไม่เรียบร้อย

_____ ปรับสภาพพื้นที่การค้าใหม่ทั้งหมด

_____ (อื่น ๆ) _____

ภาคผนวก ค.

แบบสอบถาม

เรื่อง “แนวทางการจัดการหาแร่แมงกานีสในเมือง : กรณีศึกษา นครเชียงใหม่”

(สำหรับผู้ค้าหาแร่แมงกานีส)

ความคาดหวังของผู้ค้าหาแร่แมงกานีสในพื้นที่

1. ท่านคิดว่า การค้าหาแร่แมงกานีสมีส่วนทำให้พื้นที่บริเวณนี้ สับสน ขุ่นเหงิงหรือไม่ ___ มีส่วน ___ ไม่มีส่วน
2. หากมีแนวทาง หรือมาตรการที่ทางผู้เกี่ยวข้องเสนอเข้ามาช่วยแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น ท่านมีความเห็นเป็นอย่างไร
 ___ ไม่รับแนวทาง หรือมาตรการแก้ปัญหาใด ๆ
 ___ ยอมรับแนวทางจัดการบางอย่างที่พอรับได้
 ___ ยอมรับทุกแนวทางที่เสนอมา
3. ท่านคาดหวังว่าจะได้รับแนวทางใดในต่อไปนี้ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

ในด้านที่จัดการค้า

- ___ ขอมให้จำหน่ายสินค้าในที่เดิมต่อไป
- ___ ขอมให้หาแร่แมงกานีสบางส่วนทำการค้าขายในที่เดิมต่อไปได้ ขณะที่อีกบางส่วนต้องขยับสู่พื้นที่ที่กำหนด
- ___ จัดสถานที่แห่งใหม่ให้จำหน่ายสินค้าแทนที่เดิม
- ___ ขจัดการหาแร่แมงกานีสให้หันไปจากบริเวณนี้ และไม่ขอมให้มีการค้าขายอีกต่อไป
- ___ (อื่น ๆ) _____

ในด้านโครงสร้าง

- ___ ให้คงสภาพการค้าไว้แบบเดิม
- ___ สนับสนุนให้มีการปรับปรุงหาแร่แมงกานีสให้มีความเหมาะสมกับการค้าแต่ละประเภทและเอกลักษณ์ของเมือง
- ___ อนุรักษ์การค้าหาแร่แมงกานีสที่มีคุณค่าบางชนิดไม่ให้สูญหายหรือเปลี่ยนแปลงไป
- ___ จำกัดการสนับสนุนสำหรับหาแร่แมงกานีสบางประเภท
- ___ ออกใบอนุญาตการค้าหาแร่แมงกานีส
- ___ เสนอปรับเปลี่ยนรูปแบบการค้าหาแร่แมงกานีสให้เป็นการค้าในรูปแบบที่ถูกกฎหมายมากยิ่งขึ้น
- ___ ขอมรับโอกาสและรายได้จากอาชีพใหม่ที่คิดว่าอาชีพการค้าหาแร่แมงกานีส
- ___ (อื่น ๆ) _____

ในด้านสภาพพื้นที่

- ___ ปลอ่ยให้คงสภาพเดิมไว้
- ___ ปรับปรุงให้มีสภาพที่ดีขึ้นกว่าเดิมในส่วนที่ไม่เรียบร้อย
- ___ ปรับสภาพพื้นที่การค้าใหม่ทั้งหมด
- ___ (อื่น ๆ) _____

ภาคผนวก ง.

แบบสอบถาม

เรื่อง “แนวทางการจัดการหาบเร่แผงลอยในเมือง : กรณีศึกษา นครเชียงใหม่”

(สำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง)

ความคาดหวังของผู้ดำเนินงานในพื้นที่

1. ท่านคิดว่า การค้าหาบเร่แผงลอยมีส่วนทำให้พื้นที่เกิดความสับสน ยุ่งเหยิงหรือไม่ — มีส่วน — ไม่มีส่วน
2. หากมีแนวทาง หรือมาตรการที่ทางผู้เกี่ยวข้องเสนอเข้ามาช่วยแก้ไขปัญหาดังกล่าวที่เกิดขึ้น ท่านมีความเห็นเป็นอย่างไร
 - ___ ไม่รับแนวทาง หรือมาตรการแก้ไขใดๆ
 - ___ ยอมรับแนวทางจัดการบางอย่างที่สามารถรับได้โดยไม่ขัดกับนโยบายหรือแผนการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมาย
 - ___ ยอมรับทุกแนวทางที่เสนอมา
3. ท่านคาดหวังว่าจะได้รับแนวทางใดในการปฏิบัติต่อผู้ค้าหาบเร่แผงลอย (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

ในด้านที่จัดการค้า

- ___ ให้จำหน่ายสินค้าในที่เดิมต่อไป
- ___ ให้หาบเร่แผงลอยบางส่วนทำการค้าขายในที่เดิมต่อไปได้ ขณะที่อีกบางส่วนต้องขยับสู่พื้นที่ที่กำหนด
- ___ จัดสถานที่แห่งใหม่ให้จำหน่ายสินค้าแทนที่เดิม
- ___ ขจัดหาบเร่แผงลอยให้หันไปจากบริเวณนี้ และไม่ยอมให้มีการค้าขายอีกต่อไป
- ___ (อื่น ๆ) _____

ในด้านโครงสร้าง

- ___ ให้คงสภาพการค้าไว้แบบเดิม
- ___ สนับสนุนให้มีการปรับปรุงหาบเร่แผงลอยให้มีความเหมาะสมกับการค้าแต่ละประเภทและเอกลักษณ์ของเมือง
- ___ อนุรักษ์การค้าหาบเร่แผงลอยที่มีคุณค่าบางชนิดไม่ให้สูญหายหรือเปลี่ยนแปลงไป
- ___ จำกัดการสนับสนุนสำหรับหาบเร่แผงลอยบางประเภท
- ___ ออกใบอนุญาตการค้าหาบเร่แผงลอย
- ___ เสนอปรับเปลี่ยนรูปแบบการค้าหาบเร่แผงลอยให้เป็นการค้าในรูปแบบที่ถูกกฎหมายมากยิ่งขึ้น
- ___ ยอมรับโอกาสและรายได้จากอาชีพใหม่ที่ดีกว่าอาชีพการค้าหาบเร่แผงลอย
- ___ (อื่น ๆ) _____

ในด้านสภาพพื้นที่

- ___ ปล่อยให้คงสภาพเดิมไว้
- ___ ปรับปรุงให้มีสภาพที่ดีขึ้นกว่าเดิมในส่วนที่ไม่เรียบร้อย
- ___ ปรับสภาพพื้นที่การค้าใหม่ทั้งหมด
- ___ (อื่น ๆ) _____

ประวัติผู้เขียน

นายวัลลภ มั่นแน่น เกิดวันที่ 27 พฤษภาคม พ.ศ. 2515 ที่อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ สำเร็จการศึกษาปริญญาตรีวิทยาศาสตร์บัณฑิต สาขาภูมิศาสตร์ ภาควิชาภูมิศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ในปีการศึกษา 2536 และเข้าศึกษาต่อในหลักสูตรการวางแผนภาคและเมืองมหาบัณฑิต ที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อ พ.ศ. 2538 ปัจจุบันทำงานที่สำนักงานพัฒนาที่ดินที่สูง จังหวัดเชียงใหม่

